

Trakų rajono savivaldybės 2020 metų visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaita

2021

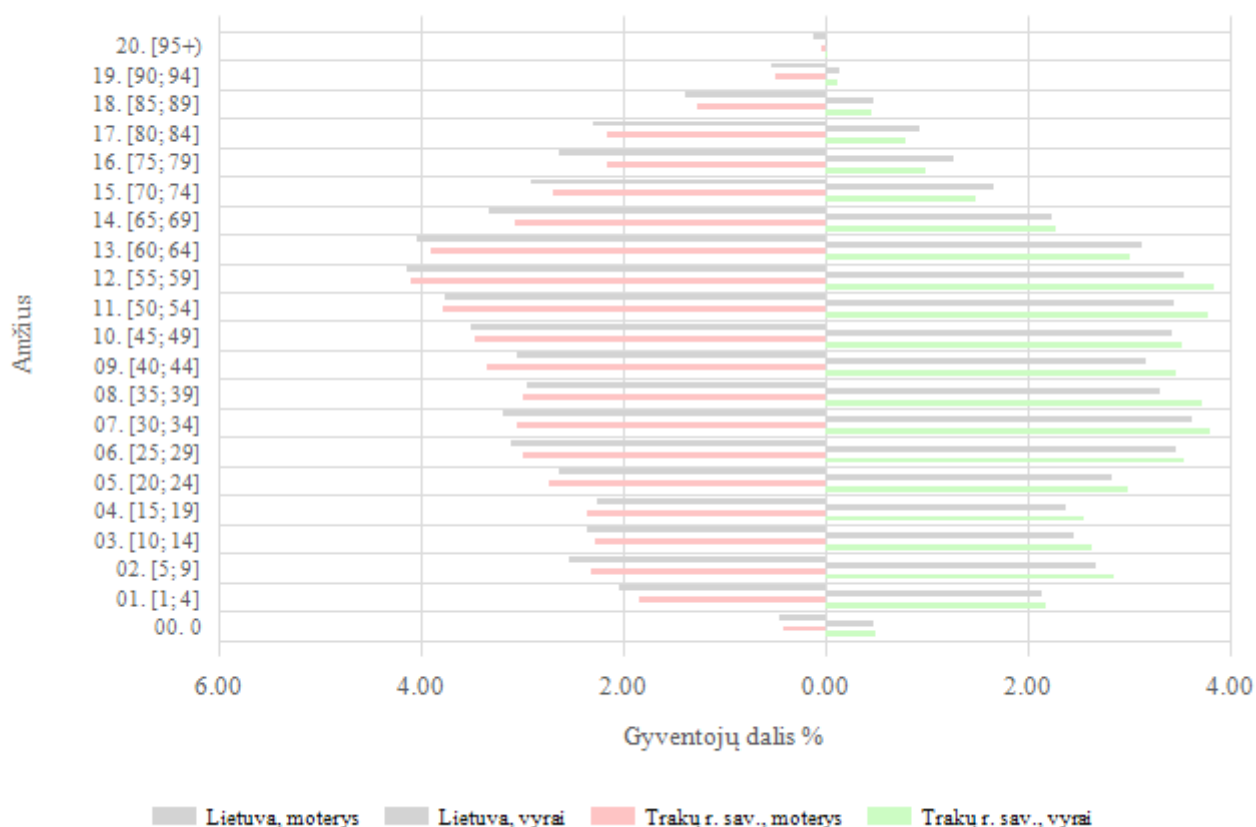
IVADAS

Visuomenės sveikatos stebėseną Trakų r. savivaldybėje vykdoma remiantis Bendraisiais savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. V-488 „Dėl Bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo“. Pateikiami rodikliai atspindi kaip įgyvendinami Lietuvos sveikatos 2014–2025 m. strategijos (LSS) tikslai ir jų uždaviniai. Visuomenės sveikatos stebėsenos savivaldybėje tikslas – nuolat rinkti, analizuoti ir interpretuoti visuomenės sveikatą apibūdinančius rodiklius bei tinkamai informuoti savivaldybės politikus, siekiant efektyvaus valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) bei savarankiškų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimo savivaldybės teritorijoje. Savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitos tikslas – pateikti pagrindinius savivaldybės gyventojų sveikatą atspindinčius rodiklius, jų dinamiką ir jų pagrindu pateikti rekomendacijas bei prioritėtines kryptis savivaldybės plėtros plano siekiniams, strateginio veiklos plano priemonėms. Ataskaita parengta naudojantis viešai prieinamais sveikatos statistikos duomenų šaltiniais:

- Lietuvos statistikos departamento Oficialiosios statistikos portalu;
- Visuomenės sveikatos stebėsenos informacine sistema sveikstat.hi.lt

DEMOGRAFINĖ SITUACIJA

Amžiaus profilis, 2020

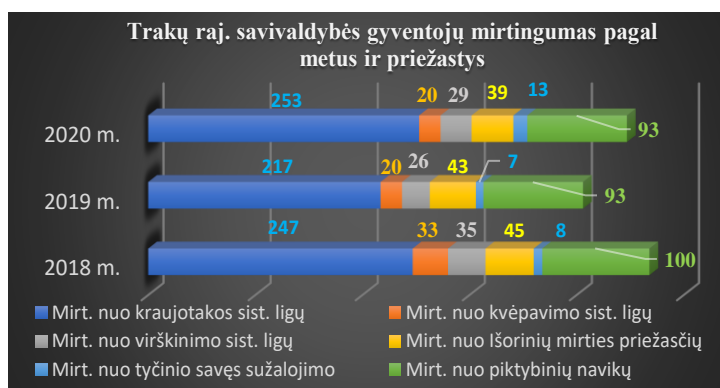

1 pav. Trakų r. savivaldybės demografinis medis

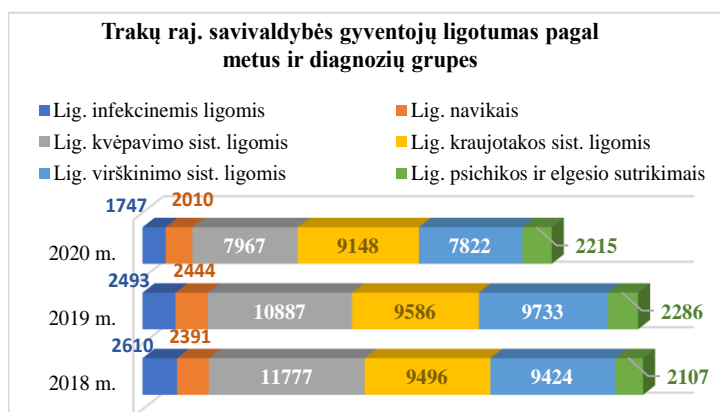
Trakų rajono savivaldybės demografinė ir socioekonominė situacija 2020 m.

Rodiklis	2019 m.	2020 m.	Rodiklis	2019 m.	2020 m.
Vidutinis metinis gyventojų skaičius (asm.)	32 550	32 877 ↑	Registruoto nedarbo lygis (%):	6,5	11 ↓
Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė, kai amžius- 0 (metai)	74,9	75,3 ↑	Ilgalaikio nedarbo lygis, darbo jėgos (%)	1,4	2,3 ↓
VTGT skirtumas tarp moterų ir vyrų (metai), kai amžius 0 (metai)	13	11	Mokinių, gaunančių nemokamą maitinimą, sk. 1000 gyv.	155,6	218,2 ↓
Vyrų dalis (%)	47,7	48,6	Socialinės pašalpos gavėjų sk. 1000 gyv.	21,3	18,3 ↑
Moterų dalis (%)	52,3	51,4	Nusikalstamos veikos, susijusios su narkotikais 100 000gyv.	49,2	48,2 ↑
Darbingo amžiaus gyventojų sk. (asm.)	20 597	20 616 ↑	Gyventojų sk., tenkantis 1 tabako licencijai	145,3	145,5 ↑
Vaisingo amžiaus (15- 49 m.) moterų dalis (%)	41,1	40,7	Gyventojų sk., tenkantis 1 alkoholio licencijai	169,5	168,6 ↑
Gyventojų sk. pokytis 1000 gyv.(asm.)	-0,5	-20,4 ↑	Nepilnamečių, įtariamų padarius nusikalstamas veikas, sk. 1000 vaikų	965,4	896,5 ↑
Natūralus prieauglis (1000 gyv.)	-3,4	-7,1 ↓	Gyventojų, įtariamų padarius nusikalstamas veikas, sk. 1000 gyv.	777,5	740,7 ↑
Gimstamumas (1000 gyv.)	10,3 (336 gyv.)	8,2 (268 gyv.)	Paauglių (15- 17 m.) gimdymų sk. 1000 15- 17 m. moterų	0	4,4 (2 atv.) ↓
Mirtingumas (1000 gyv.)	14,3(464 gyv.)	15,2 (500gyv.) ↓	Santuokų sk. (atv.)	230	160 ↓
Ištuokų sk. (atv.)	109	91 ↑			

Trakų rajono savivaldybės gyventojų sveikata 2020 m.

Diagramose atsispindi, kad didžiausias pastarųjų trijų metų Trakų raj. savivaldybės gyventojų mirtingumas yra nuo kraujotakos sistemos ligų. 2020 m. Trakų rajono savivaldybėje daugėja gyventojų mirčių nuo kraujotakos, virškinimo sist., infekcinių ligų, ženkliai padaugėjo mirčių nuo tyčinio savęs sužalojimo. Nesikeičia rodikliai „Mirtingumas nuo kvėpavimo sist. ligų, piktybinių navikų“. Mažėja gyventojų mirčių dėl išorinių priežasčių, dėl alkoholio vartojimo.

Išanalizavus 2020 m. Trakų raj. savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos rodiklius, turime galimybę palyginti pastaruosius su prieš tai buvusių metų rodikliais. Galima teigti, kad 2020 m. Trakų raj. savivaldybėje mažėja sergančių kvėpavimo, virškinimo, kraujotakos sist. ligomis, infekcinėmis, navikų, psichikos ir elgesio sutrikimų ligomis.

Sumažėjo rodiklio „Ankstyvasis mirtingumas. SMR (0- 74m.)“ reikšmė (2019 m.- 214, 2020 m.- 202 asm.)

Vaikų sveikata. Vaikų tymų, epideminio parotito, raudonukės(1 dozė), skiepavimo apimtys (%) mažėja

(2019m.- 96 %, 2020m.-89,8%). Mažėja vaikų, turinčių per mažą KMI dalį % (2019 m.-9,7; 2020 m.-7,7 %) **Suaugusiųjų sveikata.** Mažėja Tikslinės populiacijos dalis(%) 2 metų bėgyje dalyvavusi krūties vėžio finansavimo programoje (2019m.-39, 2020 m.- 30,2%)

2020 METŲ TRAKŲ R. SVEIKATOS IR SU SVEIKATA SUSIJUSIŲ RODIKLIŲ PROFILIS

Rodiklio pavadinimas	Savivaldybės reikšmės					Lietuvos reikšmės			
	Tend.	Rod.	Kiekis	3 metų vidurkis	Sant.	Rod.	Blog.	Sritis	Ger.
Strateginis tikslas									
Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė, kai amžius 0 (HI skaičiavimai)	→	74.9	75	74.5	1.00	75.1	70.5		80.7
Išvengiamas mirtingumas proc.	→	30.6	153	32.3	1.07	28.5	38.9		21.3
1 tikslas. Sukurti saugesnę socialinę aplinką, mažinti sveikatos netolygumus ir socialinę atskirtį									
1.1. Sumažinti skurdo lygį ir nedarbą									
Savižudybių sk. (X60-X84) 100 000 gyv.	→	39.5	13	28.6	1.82	21.7	71.2		0.0
SMR nuo tyčinio savęs žalojimo (X60-X84) 100 000 gyv.	→	38.0	13	28.0	1.80	21.1	70.1		0.0
Bandymų žudytis skaičius (X60-X64, X66-X84) 100 000 gyventojų	↓	45.6	15	57.2	1.45	31.4	64.7		0.0
Mokyklinio amžiaus vaikų, nesimokančių mokyklose, skaičius 1 000 moksl. (2019)	↑	47.7	139	45.0	0.71	67.1	246.0		36.1
Socialinės rizikos šeimų sk. 1000 gyv. (2018)	↓	3.7	119	3.8	1.12	3.3	8.5		0.3
Ilgalaikio nedarbo lygis, darbo jėgos %	↑	2.3	465	1.8	0.88	2.6	6.6		0.7
Gyv. skaičiaus pokytis 1000 gyv.	↑	20.4	672	0.7	34.00	0.6	-26.8		41.1
1.2. Sumažinti socialinę ekonominę gyventojų diferenciaciją šalies ir bendruomenių lygmeniu									
Mirt. nuo išorinių priežasčių (V00-Y98) 100 000 gyv.	↓	118.6	39	129.7	1.32	89.7	259.1		24.7
SMR nuo išorinių priežasčių (V00-Y98) 100 000 gyv.	↓	112.0	39	124.7	1.29	87.0	210.6		23.5
Mokinių, gaunančių nemokamą maitinimą, sk. 1000 moksl.	↑	218.2	849	173.2	1.01	216.1	446.8		70.2
Socialinės pašalpos gavėjų sk. 1000 gyv.	↓	18.3	603	21.4	0.91	20.1	65.3		2.0
Serg. tuberkulioze (A15-A19) 10 000 gyv. (TB registro duomenys)	↓	2.4	8	2.9	1.14	2.1	8.3		0.0
Sergamumas tuberkulioze (+ recidyvai) (A15-A19) 10 000 gyv. (TB registro duomenys)	↓	3.0	10	3.5	1.20	2.5	9.7		0.0
2 tikslas. Sukurti sveikatai palankią fizinę darbo ir gyvenamąją aplinką									
2.1. Kurti saugias darbo ir sveikas buitines sąlygas, didinti prekių ir paslaugų vartotojų saugumą									
Asmenų, žuvusių ar sunkiai sužalotų darbe, sk. 10 000 gyv.	→	0.5	1	0.6	0.50	1.0	3.5		0.0
Traumų dėl nukritimų (W00-W19) 65+ m. amžiaus grupėje sk. 10 000 gyv.	↓	108.1	64	118.9	0.88	123.1	167.4		41.1
Asmenų, pirmą kartą pripažintų neįgaliais, sk. 10 000 gyv.	↓	50.4	104	65.3	0.96	52.7	120.8		37.7

Naujai susirgusių žarnos infekcinėmis ligomis (A00-A08) asmenų skaičius 10 000 gyv. (ULAC duom.)	↓	7.9	26	62.2	0.86	9.2	27.7		0.0
2.2. Kurti palankias sąlygas saugiai leisti laisvalaikį									
Mirt. nuo paskendimo (W65-W74) 100 000 gyv.	—	0.0	0	2.0	0.00	5.0	27.9		0.0
SMR nuo paskendimo (W65-W74) 100 000 gyv.	—	0.0	0	1.9	0.00	4.9	23.5		0.0
Mirt. nuo nukritimo (W00-W19) 100 000 gyv.	→	15.2	5	19.4	0.86	17.7	84.0		0.0
SMR nuo nukritimo (W00-W19) 100 000 gyv.	→	14.5	5	18.9	0.85	17.1	59.8		0.0
2.3. Mažinti avaringumą ir traumų kelių eismo įvykiuose skaičių									
Mirt. transporto įvykiuose (V00-V99) 100 000 gyv.	↓	9.1	3	12.3	1.18	7.7	27.9		0.0
SMR transporto įvykiuose (V00-V99) 100 000 gyv.	↓	8.0	3	11.8	1.05	7.6	29.4		0.0
Pėsčiųjų mirt. nuo transporto įvykių (V00-V09) 100 000 gyv.	—	0.0	0	4.1	0.00	2.2	11.5		0.0
Pėsčiųjų standartizuotas mirtingumas nuo transporto įvykių (V00-V09) 100 000 gyv.	—	0.0	0	4.2	0.00	2.1	10.1		0.0
Traumų dėl transporto įvykių (V00-V99) sk. 10 000 gyv.	↓	5.2	17	5.1	0.84	6.2	13.8		0.0
2.4. Mažinti oro, vandens ir dirvožemio užterštumą, triukšmą									
Į atmosferą iš stacionarių taršos šaltinių išmestų teršalų kiekis, tenkantis 1 kv. km	↓	121.0	121	119.6	0.14	896.0	29239.0		16.0
3 tikslas. Formuoti sveiką gyvenimą ir jos kultūrą									
3.1. Sumažinti alk. gėrimų, tabako, neteisėtą narkotinių ir psich. medžiagų vartojimą ir prieinamumą									
Mirt. nuo narkotikų sąlygotų priežasčių 100 000 gyv.	↑	6.1	2	5.1	2.77	2.2	11.0		0.0
SMR nuo narkotikų sąlygotų priežasčių 100 000 gyv.	↑	5.7	2	5.1	2.48	2.3	17.7		0.0
Mirt. nuo alkoholio sąlygotų priežasčių 100 000 gyv.	↓	6.1	2	30.6	0.28	21.8	69.5		0.0
SMR nuo alkoholio sąlygotų priežasčių 100 000 gyv.	↓	5.4	2	29.6	0.26	20.9	71.4		0.0
Gyv. sk., tenkantis 1 tabako licencijai	↑	145.5	32877	137.4	0.73	199.8	71.5		380.6
Gyv. sk., tenkantis 1 alkoholio licencijai	↑	168.6	32877	155.7	0.98	172.6	43.2		345.5
3.2. Skatinti sveikos mitybos įpročius									
Kūdikų, žindytų išimtinai krūtimi iki 6 mėn. amžiaus, dalis (proc.) (2019)	→	29.1	69	36.5	0.77	37.8	6.6		62.1
4 tikslas. Užtikrinti kokybišką ir efektyvią sveikatos priežiūrą, orientuotą į gyventojų poreikius									
4.1. Užtikrinti sveikatos sistemos tvarumą ir kokybę, plėtojant sveikatos technologijas, kurių efektyvumas pagrįstas mokslo įrodymais									
Išvengiamų hospitalizacijų (IH) sk. 1 000 gyv.	↓	19.9	654	28.6	0.94	21.1	38.1		7.8
IH dėl cukrinio diabeto sk. 18+ m. 1 000 gyv.	↓	5.1	139	6.7	0.98	5.2	8.6		1.7
4.2. Plėtoti sveikatos infrastruktūrą ir gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, saugą, prieinamumą ir į pacientą orientuotą sveikatos priežiūrą									

Slaugytojų, tenkančių vienam gydytojui, sk. (2019)	↓	1.7	105	1.9	1.00	1.7	1.1		6.0
Šeimos gydytojų sk. 10 000 gyv. (2019)	→	4.6	15	4.8	0.64	7.2	2.5		13.8
Apsilankymų pas gydytojus sk. 1 gyv.	↓	6.3	208263	7.1	0.79	8.0	10.1		5.8
Sergamumas vaistams atsparia tuberkulioze (A15-A19) (visi) 10 000 gyv. (TB registro duomenys)	↓	0.6	2	0.6	1.50	0.4	2.4		0.0
Serg. vaistams atsparia tuberkulioze (A15-A19) 10 000 gyv. (TB registro duomenys)	↓	0.3	1	0.2	1.50	0.2	2.1		0.0
Serg. ŽIV ir LPL (B20-B24, Z21, A50-A54, A56) 10 000 gyv. (ULAC duomenys)	↓	3.6	12	1.9	2.40	1.5	4.2		0.0
4.3. Pagerinti motinos ir vaiko sveikatą									
Kūdikių mirtingumas 1000 gyvų gimusių	↑	3.7	1	3.2	1.32	2.8	18.8		0.0
2 m. vaikų tymų, epideminio parotito, raudonukės (1 dozė) skiepavimo apimtys, %	→	89.8	229	92.0	1.00	90.1	80.1		100.0
1 m. vaikų difterijos, stabligės, kokliušo, poliomielitės, Haemophilus influenzae B skiepavimo apimtys (3 dozės), %	→	95.0	227	93.1	1.04	91.3	49.2		100.0
Vaikų (6-14 m.) dalis, dalyvavusi dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programoje, %	↓	9.2	246	15.3	0.95	9.7	0.9		37.8
Vaikų (7-17 m.), neturinčių ęduonies pažeistų, plombuotų ir išrautų dantų, dalis (proc.)	→	19.8	287	17.9	0.94	21.1	7.4		33.5
Paauglių (15-17 m.) gimdymų sk. 1000 15-17 m. moterų	↓	4.4	2	2.9	1.52	2.9	15.0		0.0
4.4. Stiprinti lėtinių neinfekcinių ligų prevenciją ir kontrolę									
Mirt. nuo kraujotakos sist. ligų (I00-I99) 100 000 gyv.	↓	769.5	253	732.0	0.94	820.8	1563.7		362.5
SMR nuo kraujotakos sist. ligų (I00-I99) 100 000 gyv.	↓	859.0	253	828.9	1.08	795.2	1219.3		577.5
Mirt. nuo piktybinių navikų (C00-C96) 100 000 gyv.	→	282.9	93	292.0	0.96	293.7	470.9		200.4
SMR nuo piktybinių navikų (C00-C96) 100 000 gyv.	→	297.2	93	302.5	1.07	278.2	359.7		215.6
Mirt. nuo cerebrovaskulinių ligų (I60-I69) 100 000 gyv	→	222.0	73	216.4	1.19	187.0	562.8		27.9
SMR nuo cerebrovaskulinių ligų (I60-I69) 100 000 gyv	→	256.3	73	248.3	1.43	179.2	446.1		49.4
Serg. II tipo cukriniu diabetu (E11) 10 000 gyv.	↓	27.4	90	37.5	0.54	50.4	99.6		22.1
Tikslinės populiacijos dalis %, 2 metų bęgyje dalyvavusi krūties vęžio programoje	↓	30.2	1469	36.4	0.66	45.7	15.2		57.4
Tikslinės populiacijos dalis %, 3 metų bęgyje dalyvavusi gimdos kaklelio programoje	→	40.4	3188	43.5	0.78	52.1	28.1		74.7
Tikslinės populiacijos dalis %, 2 metų bęgyje dalyvavusi storosios žarnos vęžio programoje	↓	38.8	4032	43.2	0.80	48.3	21.7		65.4
Tikslinės populiacijos dalis %, dalyvavusi SKL programoje	↓	30.5	2264	39.3	0.86	35.6	15.1		58.8

2 pav. 2020 Trakų r. savivaldybės sveikatos ir su sveikata susijusių rodiklių profilis

Atsižvelgiant į LSS iškeltus uždavinius tikslams pasiekti bei remiantis lentelėje pateiktomis rodiklių reikšmėmis, matoma, kad:

1.1. Uždavinio „**sumažinti skurdo lygį ir nedarbą**“ rodikliai „Socialinės rizikos šeimų sk. 1000 gyv.“, „Ilgalaikio nedarbo lygis, darbo jėgos %“, Trakų raj. savivaldybėje ryškiai nesiskiria nuo Lietuvos vidurkio, tačiau išsiskiria rodikliai „Savižudybių sk. (X60-X84) 100 000 gyv.“; „SMR nuo tyčinio savęs žalojimo (X60-X84) 100 000 gyv.“; „Bandymų žudyti skaičius (X60-X64, X66-X84) 100 000 gyv.“, kurių reikšmės keletą metų Trakų raj. savivaldybėje yra prastesni nei Lietuvoje. Rodikliai „Mokyklinio amžiaus vaikų, nesimokančių mokyklose, skaičius 1 000 moksl. (2019)“, „Ilgalaikio nedarbo lygis, darbo jėgos %“, „Gyv. skaičiaus pokytis 1000 gyv.“ Trakų raj. savivaldybėje yra geresni už Lietuvos vidurkį.

1.2. Uždavinio „**sumažinti socialinę ekonominę gyventojų diferenciaciją šalies ir bendruomenių lygmeniu**“ rodikliai „Mirt. nuo išorinių priežasčių (V00-Y98) 100 000 gyv.“; „SMR nuo išorinių priežasčių (V00-Y98) 100 000 gyv.“; „Socialinės pašalpos gavėjų sk. 1000 gyv.“; „Serg. tuberkulioze (A15-A19) 10 000 gyv. (TB registro duomenys)“; „Sergamumas tuberkulioze (+ recidyvai) (A15-A19) 10 000 gyv. (TB registro duomenys) daugeliu atvejų yra blogesni už Lietuvos vidurkį.

2.1. Uždavinio „**kurti sveikas ir saugias darbo bei buitines sąlygas, didinti prekių ir paslaugų vartotojų saugumą**“ rodikliai „Asmenų, žuvusių ar sunkiai sužalotų darbe, sk. 10 000 gyv.“; „Traumų dėl nukritimų (W00-W19) 65+ m. amžiaus grupėje sk. 10 000 gyv.“; „Asmenų, pirmą kartą pripažintų neįgaliais, sk. 10 000 gyv.“; „Naujai susirgusių žarnyno infekcinėmis ligomis (A00-A08) asmenų skaičius 10 000 gyv. (ULAC duomenys)“ Trakų raj. savivaldybėje yra geresni už Lietuvos vidurkį.

2.2. Uždavinio „**kurti sveikas ir palankias sąlygas saugiai leisti laisvalaikį**“ rodikliai: „Mirt. nuo paskendimo (W65-W74) 100 000 gyv.“ 2020 m. Trakų raj. savivaldybėje neužfiksuota; rodiklio „Mirt. nuo nukritimo (W00-W19) 100 000 gyv.“ reikšmė Trakų raj. savivaldybėje yra geresnė už Lietuvos vidurkį.

2.3. Uždavinio „**mažinti avaringumą ir traumų kelių eismo įvykiuose skaičių**“ rodiklio „Mirt. transporto įvykiuose (V00-V99) 100 000 gyv.“ reikšmė Trakų raj. savivaldybėje yra prastesnė nei Lietuvoje, Pėsčiųjų mirt. nuo transporto įvykių Trakų raj. savivaldybėje neužfiksuota, rodiklio „Traumų dėl transporto įvykių (V00-V99) sk. 10 000 gyv.“ reikšmė Trakų raj. savivaldybėje yra geresnė už Lietuvos vidurkį.

2.4. Uždavinio „**mažinti aplinkos užterštumą, triukšmą**“ rodiklio „Į atmosferą iš stacionarių taršos šaltinių išmestų teršalų kiekis, tenkantis 1 kv. km“ reikšmė Trakų raj. savivaldybėje yra žymiai geresnė už Lietuvos vidurkį.

3.1. Uždavinio „**sumažinti alkoholinių gėrimų, tabako vartojimą, neteisėtą narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimą ir prieinamumą bei azartinių lošimų, kompiuterinių žaidimų ir pan. prieinamumą**“ rodiklio „Mirt. nuo narkotikų sąlygotų priežasčių 100 000 gyv.“ reikšmė Trakų raj. savivaldybėje yra blogesnė už Lietuvos vidurkį ir turi didėjimo tendenciją; rodiklių „Gyv. sk., tenkantis 1 tabako licencijai“, „Gyventojų sk., tenkantis 1 alkoholio licencijai“, „Mirt. nuo alkoholio sąlygotų priežasčių 100 000 gyv.“ reikšmė Trakų raj. savivaldybėje yra geresnė už Lietuvos vidurkį.

3.2. Uždavinio „**skatinti sveikos mitybos įpročius**“ rodiklio „Kūdikių, žindytų išimtinai krūtimi iki 6 mėn. amžiaus, dalis (proc.) (2019) reikšmė Trakų raj. savivaldybėje ryškiai nesiskiria nuo Lietuvos vidurkio.

4.1. Uždavinio „**užtikrinti sveikatos sistemos tvarumą ir kokybę, plėtojant sveikatos priežiūros technologijas, kurių efektyvumas pagrįstas mokslo įrodymais**“ rodiklio „Apsilankymų pas gydytojus sk. 1 gyv.“ reikšmė Trakų raj. savivaldybėje ryškiai nesiskiria nuo Lietuvos vidurkio, tačiau

išsiskiria rodikliai „Slaugytojų, tenkančių vienam gydytojui, sk. (2019)“ – turi mažėjimo tendencija, „Šeimos gydytojų sk. 10 000 gyv. (2019)“ reikšmė yra prastesnė nei Lietuvoje. Rodiklių „Sergamumas vaistams atsparia tuberkulioze (A15–A19) (visi)10 000 gyv.(TB registro duomenys)“, „Serg. vaistų atsparia tuberkulioze sk. (A15–A19)10 000 gyv. (TB registro duomenys)“, „Serg. ŽIV ir LPL(B20-B24, A50-A54, A56) 10 000 gyv. (ULAC duom.)“ reikšmės turi mažėjimo tendencija, yra raudonoje zonoje.

4.2. Uždavinio „**plėtoti sveikatos infrastruktūrą ir gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, saugą, prieinamumą ir į pacientą orientuotą sveikatos priežiūrą**“ rodiklių „Slaugytojų, tenkančių vienam gydytojui, sk.“, „Šeimos gydytojų sk.10 000 gyv.“ reikšmės yra mažesnės nei Lietuvos vidurkis ir turi mažėjimo tendenciją. Rodiklių „Sergamumas vaistams atsparia tuberkulioze (A15–A19) (visi)10 000 gyv.(TB registro duomenys)“ ir „Sergančiųjų vaistų atsparia tuberkulioze sk. (A15–A19)10 000 gyv. (TB registro duomenys)“ vidurkis yra didesnis nei Lietuvoje;

4.4. Uždavinio „**gerinti motinos ir vaiko sveikatą**“ rodikliai Trakų raj. savivaldybėje ryškiai nesiskiria nuo Lietuvos vidurkio, tačiau išsiskyrė rodiklis „2 metų vaikų tymų, epideminio parotito, raudonukės (1 dozė) skiepavimo apimtys“ – yra raudonoje zonoje.

4.5. Uždavinio „**stiprinti lėtinių neinfekcinių ligų prevenciją ir kontrolę**“ rodikliai savivaldybėje ryškiai nesiskiria nuo Lietuvos vidurkio, tačiau išsiskyrė rodiklis „Tikslinės populiacijos dalis %, 3 metų bėgyje dalyvavusi gimdos kaklelio programoje“- 2017 – 2020 m. yra raudonoje zonoje, rodiklių „Tikslinės populiacijos dalis %, 2 metų bėgyje dalyvavusi krūties vėžio programoje“, „Tikslinės populiacijos dalis %, 2 metų bėgyje dalyvavusi storosios žarnos vėžio programoje“, „Tikslinės populiacijos dalis %, dalyvavusi ŠKL programoje“ yra raudonoje zonoje, nors stebima mažėjimo tendencija.

Remiantis lentelėje (2 pav.) pateiktais rodikliais ir įvertinus savivaldybės rodiklio santykį su Lietuvos vidurkiu, matoma, jog:

1. 17 rodiklių reikšmės yra geresnės už Lietuvos vidurkį (žalioji zona):

- a) Mokyklinio amžiaus vaikų, nesimokančių mokyklose, skaičius 1 000 moksl. (2019);
- b) Ilgalaikio nedarbo lygis, darbo jėgos %;
- c) Gyv. skaičiaus pokytis 1000 gyv.;
- d) Mokinių, gaunančių nemokamą maitinimą, sk. 1000 moksl.;
- e) Asmenų, pirmą kartą pripažintų neįgaliais, sk. 10 000 gyv.;
- f) Mirt. nuo paskendimo (W65-W74) 100 000 gyv.;
- g) SMR nuo paskendimo (W65-W74) 100 000 gyv.;
- h) Pėsčiųjų mirt. nuo transporto įvykių (V00-V09) 100 000 gyv.;
- i) Pėsčiųjų standartizuotas mirtingumas nuo transporto įvykių (V00-V09) 100 000 gyv.;
- y) Į atmosferą iš stacionarių taršos šaltinių išmestų teršalų kiekis, tenkantis 1 kv. km;
- j) Mirt. nuo alkoholio sąlygotų priežasčių 100 000 gyv.;
- k) SMR nuo alkoholio sąlygotų priežasčių 100 000 gyv.;
- l) Išvengiamų hospitalizacijų (IH) sk. 1 000 gyv.;
- m) Apsilankymų pas gydytojus sk. 1 gyv.;
- n) Mirt. nuo kraujotakos sist. ligų (I00-I99) 100 000 gyv.;
- o) Mirt. nuo piktybinių navikų (C00-C96) 100 000 gyv.;
- p) Serg. II tipo cukriniu diabetu (E11) 10 000 gyv.

2. 17 rodiklių reikšmės yra prastesnės nei Lietuvos vidurkis (raudonoji zona):

- a) Savižudybių sk. (X60-X84) 100 000 gyv.
- b) SMR nuo tyčinio savęs žalojimo (X60-X84) 100 000 gyv.
- c) Bandymų žudyti skaičius (X60-X64, X66-X84) 100 000 gyventojų
- d) Mirt. nuo narkotikų sąlygotų priežasčių 100 000 gyv.
- e) SMR nuo narkotikų sąlygotų priežasčių 100 000 gyv.
- f) Gyv. sk., tenkantis 1 tabako licencijai
- g) Slaugytojų, tenkančių vienam gydytojui, sk. (2019)
- h) Šeimos gydytojų sk. 10 000 gyv. (2019)
- i) Sergamumas vaistams atsparia tuberkulioze (A15-A19) (visi) 10 000 gyv. (TB registro duomenys)
- y) Serg. vaistams atsparia tuberkulioze (A15-A19) 10 000 gyv. (TB registro duomenys)
- j) Serg. ŽIV ir LPL (B20-B24, Z21, A50-A54, A56) 10 000 gyv. (ULAC duomenys)
- k) 2 m. vaikų tymų, epideminio parotito, raudonukės (1 dozė) skiepijimo apimtys, %
- l) SMR nuo cerebrovaskulinių ligų (I60-I69) 100 000 gyv
- m) Tikslinės populiacijos dalis %, 2 metų bėgyje dalyvavusi krūties vėžio programoje
- n) Tikslinės populiacijos dalis %, 3 metų bėgyje dalyvavusi gimdos kaklelio programoje
- o) Tikslinės populiacijos dalis %, 2 metų bėgyje dalyvavusi storosios žarnos vėžio programoje
- p) Tikslinės populiacijos dalis %, dalyvavusi ŠKL programoje

SAVIVALDYBĖS PRIORITETINIŲ PROBLEMŲ ANALIZĖ

Prioritetinių problemų pasirinkimo motyvai: išrinkti ne pavieniai rodikliai, kurių reikšmės yra raudonojoje zonoje, bet rodiklių rinkiniai, atspindintys LSS uždavinių įgyvendinimą ir kaip prioritetinę problemą analizuojami uždaviniai, kurių įgyvendinimas sekasi prasčiausiai, vertinant keleto metų pokyčius.

1. **Savižudybių sk. (X60X84) 100 000 gyv.; Bandymų žudytis sk. (X60-X64, X66-X84) 100 000 gyv.** – rodikliai yra raudonoje zonoje jau 4 metai;

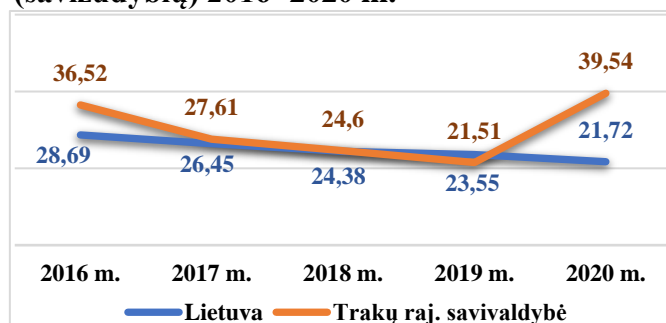
2. **Mirtingumas nuo narkotikų sąlygotų priežasčių 100 000 gyv.** – stebima didėjimo tendencija nuo 2019 metų;

3. **Slaugytojų, tenkančių vienam gydytojui, sk.; Šeimos gydytojų sk. 10 000 gyv.** – stebimas specialistų trūkumas Trakų raj. savivaldybėje; rodiklio reikšmė turi mažėjimo tendencija;

4. **Sergamumas vaistams atsparia tuberkulioze (A15–A19) (visi) 10 000 gyv. (TB registro duomenys), Sergančių vaistų atsparia tuberkulioze sk. (A15–A19) 10 000 gyv. (TB registro duomenys)** – analizuojami uždaviniai, kuriuos įgyvendinti sekasi prasčiausiai, stebima rodiklio mažėjimo tendencija.

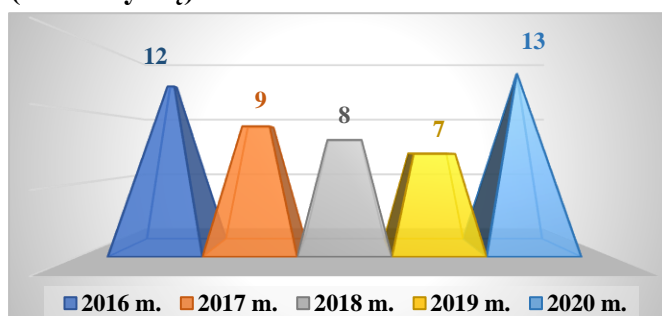
1. Trakų rajono savivaldybės gyventojų „Savižudybių sk. (X60X84) 100 000 gyv.“; „Bandymų žudytis skaičius (X60-X64, X66-X84) 100 000 gyv.“

1 paveikslas. Lietuvos ir Trakų raj. savivaldybės gyventojų mirtingumas dėl tyčinių susižalojimų (savižudybių) 2016- 2020 m.

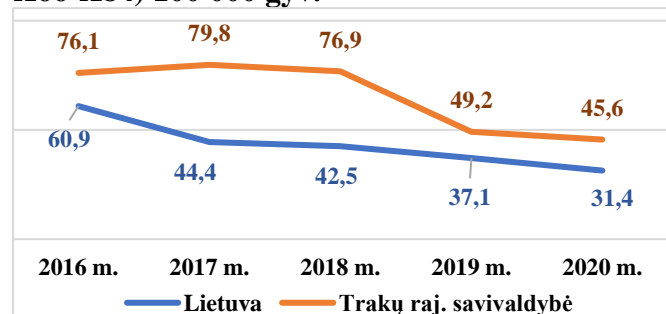
Trakų raj. savivaldybės gyventojų mirtingumas dėl tyčinių susižalojimų (savižudybių) 2020 m. yra žymiai didesnis nei Lietuvoje. 2016-2019 m. laikotarpyje Trakų raj. savivaldybėje mirtingumas dėl savižudybių nuolat mažėjo, tačiau 2020 m. šio rodiklio reikšmė yra didžiausia per paskutiniuosius 5 metus.

2 paveikslas. Trakų raj. savivaldybės gyventojų mirtingumas dėl tyčinių susižalojimų (savižudybių) 2016- 2020 m.

Higienos instituto duomenimis 2017- 2020 nusižudė dėl tyčinio apsinuodijimo medikamentais 1 moteris ir 1 vyras, mirė pasikariant, pasismaugiant ar uždūstant 11 moterų ir 38 vyrai, iš jų 6 moteris ir 6 vyrai nusižudė 2020 metais.

3 paveikslas. Lietuvos ir Trakų raj. savivaldybės gyventojų bandymų žudytis sk. (X60-X64, X66-X84) 100 000 gyv.

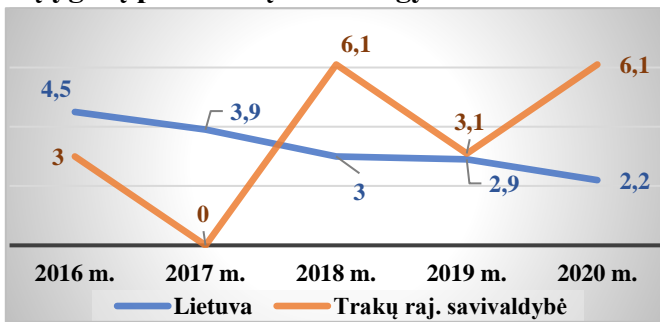

Galima teigti, kad nuo 2016 m. Trakų raj. savivaldybėje, kaip ir visoje Lietuvoje, nuolat mažėja gyventojų bandymų žudytis skaičius. Didžiausia šio rodiklio reikšmė Trakų raj. savivaldybėje fiksuojama 2017 m. (79,8/100 000 gyv.), mažiausia- 2020 m.- 45,6/100 000 gyv.

Šaltinis: Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinė sistema.

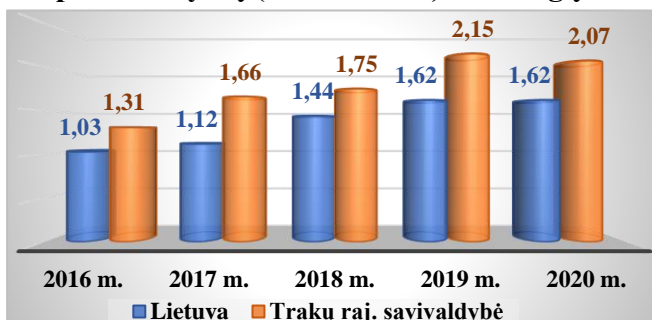
2.Trakų rajono savivaldybės gyventojų mirtingumas nuo narkotikų sąlygotų priežasčių 100 000 gyventojų.

4 paveikslas. Lietuvos ir Trakų raj. savivaldybės gyventojų mirtingumas nuo narkotikų sąlygotų priežasčių 100 000 gyv.

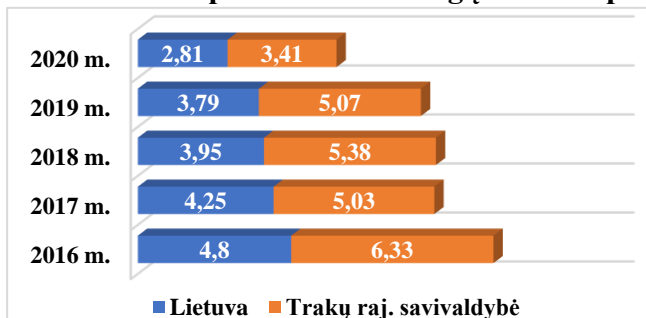
2020 m. Trakų raj. savivaldybėje žymiai padidėjo gyventojų mirtingumas nuo narkotikų sąlygotų priežasčių. Nuo 2018 metų Trakų raj. savivaldybėje mirtingumo nuo narkotikų sąlygotų priežasčių rodiklio reikšmė didesnė nei Lietuvoje ir turi didėjimo tendencija.

5 paveikslas. Lietuvos ir Trakų raj. savivaldybės gyventojų ligotumas psichikos ir elgesio sutrikimų dėl psichoaktyvių (ne alkoholio) medžiagų vartojimo 1000 gyv.

Trakų raj. savivaldybės gyventojų ligotumas psichikos ir elgesio sutrikimais dėl psichoaktyvių (ne alkoholio) medžiagų vartojimo 2016- 2020 m. fiksuojamas didesnis nei Lietuvoje.

6 paveikslas. Lietuvos ir Trakų raj. savivaldybės gyventojų apsinuodijimas narkotikais bei nemedicininės paskirties medžiagų toksinio poveikio 1000 gyv.

Trakų raj. savivaldybės gyventojų apsinuodijimo narkotikais bei nemedicininės paskirties medžiagų toksinio poveikio atvejų Higienos instituto duomenimis 2016- 2020 m. žymiai daugiau nei Lietuvoje.

7 paveikslas. Trakų raj. savivaldybės gyventojų ligotumas psichikos ir elgesio sutrikimais, apsinuodijimu narkotikais bei nemedicininės paskirties medžiagų toksinio poveikio (abs. sk.)

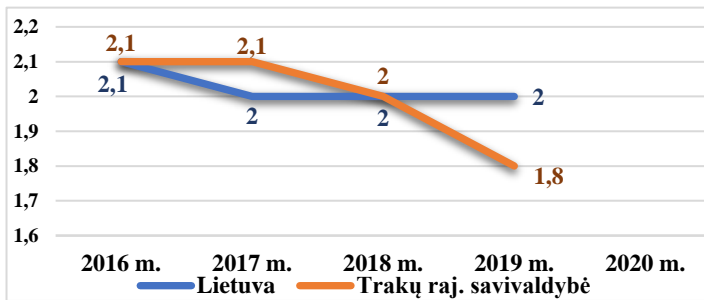

Galima teigti, kad Trakų rajono savivaldybėje 2016-2019 m. didėjo gyventojų ligotumas psichikos ir elgesio sutrikimais dėl narkotinių ir toksinių medžiagų vartojimo, nuo 2019 m. fiksuojama rodiklio mažėjimo tendencija, gyventojų apsinuodijimo narkotikais atvejų mažėja nuo 2018 metų.

Šaltinis: Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinė sistema.

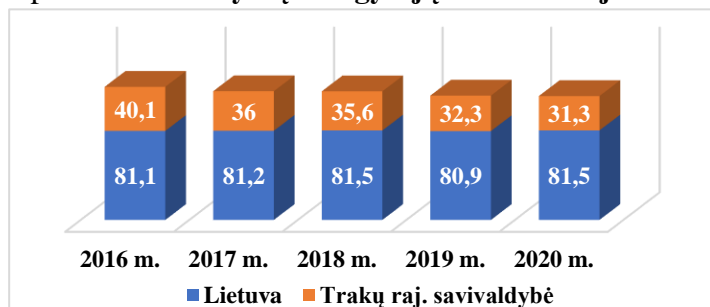
3. Slaugytojų, tenkančių vienam gydytojui, sk.; Šeimos gydytojų sk. 10 000 gyv.; Apsilankymų pas gydytojus sk. 1gyv. Trakų raj. savivaldybėje.

8 paveikslas. Slaugytojų, tenkančių vienam gydytojui, sk. Lietuvoje ir Trakų raj. savivaldybėje 2016-2020 metais.

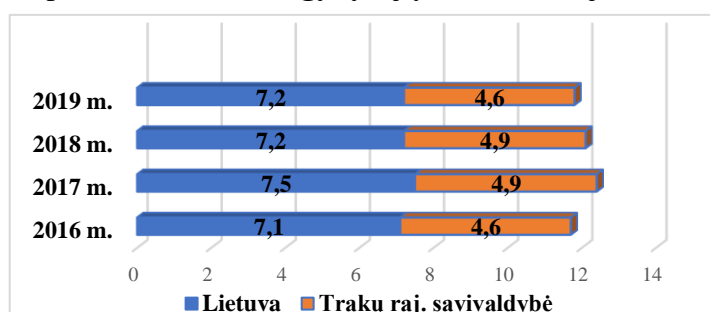
Vertinant sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą ir jų efektyvumą, labai svarbus rodiklis – slaugytojų, tenkančių vienam gydytojui, skaičius. Į šio rodiklio skaičiavimą įtraukti tik praktikuojantys slaugytojai (įsk. ir akušerius) Galima teigti, kad Trakų raj. savivaldybėje slaugytojų sk. mažėja nuo 2017 m. ir 2020 m. yra mažesnis nei Lietuvoje.

9 paveikslas. Aktyvių slaugytojų sk. Lietuvoje ir Trakų raj. savivaldybėje 2016- 2020 m. (10000 gyv.)

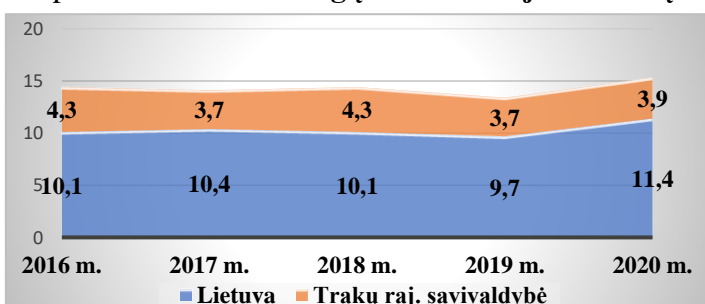
Lyginant Lietuvos ir Trakų raj. savivaldybės aktyvių slaugytojų skaičių, galima teigti, kad Trakų raj. savivaldybės šio rodiklio reikšmė nuo 2017 m. mažėja, tačiau Lietuvoje stebimas aktyvių slaugytojų skaičiaus didėjimas.

10 paveikslas. Šeimos gydytojų sk. Lietuvoje ir Trakų raj. savivaldybėje 2016- 2019 m. (10000 gyv.)

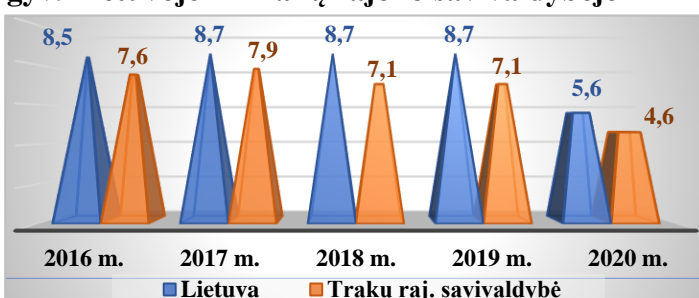
Svarbus rodiklis, apibūdinantis personalo prieinamumą ir jo pasiskirstymą visoje šalyje, – šeimos gydytojų skaičius. Skaičiuojant šį rodiklį įtraukti tik praktikuojantys šeimos gydytojai. Higienos instituto duomenimis šeimos gydytojų sk. 10 000 gyv. Trakų rajono savivaldybėje yra žymiai mažesnis nei Lietuvoje, o 2019 m. stebimas gydytojų sk. mažėjimas.

11 paveikslas. Odontologų sk. Lietuvoje ir Trakų raj. savivaldybėje 2016- 2020 m. (10000 gyv.)

Vertinant Lietuvos ir Trakų raj. savivaldybės praktikuojančių odontologų skaičių, galima teigti, kad Trakų rajono savivaldybės šio rodiklio reikšmė keletą kartų mažesnė nei Lietuvoje. Mūsų šalyje 100 tūkst. gyventojų tenka 143 odontologai, ES vidurkis – 73 odontologai tam pačiam skaičiui žmonių. Bet asmens burnos higienos įgūdžiai Lietuvoje vieni blogiausių, palyginti su kitomis ES valstybėmis.

12 paveikslas. Apsilankymų pas gydytojus sk. 1 gyv. Lietuvoje ir Trakų rajono savivaldybėje

12 paveikslas. Apsilankymų pas gydytojus sk. 1

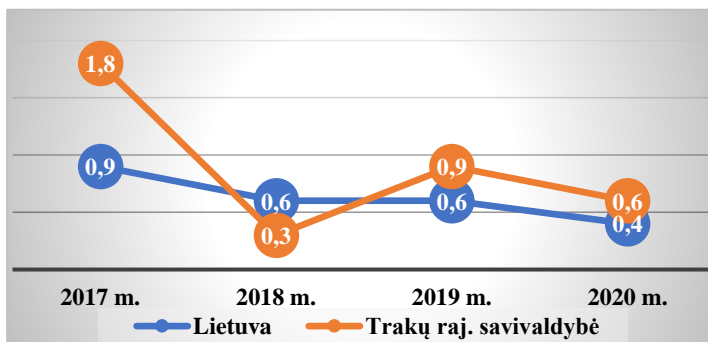
Šis rodiklis priklauso nuo gyventojų sergamumo, jų kultūros, gydytojų skaičiaus, pasiskirstymo pagal specialybes, ambulatorinių įstaigų darbo organizavimo ir kitų veiksnių. Higienos instituto duomenimis Trakų raj. savivaldybės šio rodiklio reikšmė mažėjo nuo 2017 m. (2019 m.- 7,1; 2020 m.- 4,6), yra mažesnė nei Lietuvoje.

Šaltinis: Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinė sistema.

4. Trakų rajono savivaldybės gyventojų sergamumas vaistams atsparia tuberkulioze (A15–A19) (visi) 10 000 gyv.(TB registro duomenys), sergančių vaistų atsparia tuberkulioze sk. (A15–A19)10 000 gyv. (TB registro duomenys)

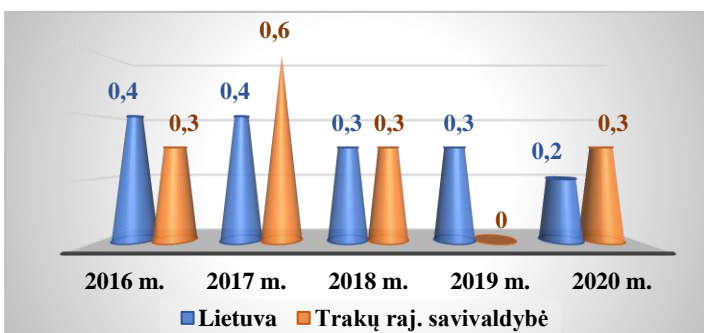
PSO Lietuvą priskiria vienai iš 27 pasaulio valstybių, kuriose daugiausia žmonių serga vaistams atspariomis tuberkuliozės formomis. Tuberkuliozės plitimą Lietuvoje lemia šios pagrindinės priežastys: socialinės (nedarbas, skurdas, alkoholio, narkotikų vartojimas ir kt.); psichologinės (dalies sergančiųjų tuberkulioze nesuvokimas šios ligos sukeliamų sveikatos sutrikimų sunkumo ir nenoras gydytis ir baigti gydymo kursą, gydymo režimo pažeidimai); organizacinės.

13 paveikslas. Lietuvos ir Trakų rajono gyventojų sergamumas vaistams atsparia tuberkulioze (A15–A19) (visi)10 000 gyv.(TB registro duomenys),

Higienos instituto duomenimis sergamumas vaistams atsparia tuberkulioze mažėja Lietuvoje (2019 m.- 0,6/10 000 gyv.; 2020 m.- 0,4/10 000 gyv.) ir Trakų raj. savivaldybėje (2019 m.- 0,9/10 000 gyv.; 2020 m.- 0,4/10 000 gyv.).

14 paveikslas. Lietuvos ir Trakų rajono savivaldybės sergančių vaistų atsparia tuberkulioze sk. (A15–A19)10 000 gyv. (TB registro duomenys)

Galima teigti, kad 2017 m. Trakų raj. savivaldybėje užfiksuota daugiausiai sergančių vaistų atsparia tuberkulioze sk.- 0,6/ 10 000 gyv. 2019 m. sergančių asmenų neužfiksuota; 2020 m. šio rodiklio reikšmė Trakų raj. savivaldybėje yra didesnė nei Lietuvoje- 0,3/10 000 gyv.

Trakų rajono savivaldybės gyventojų sergamumas užkrečiamosiomis ligomis (2020 m.)

Užkrečiamųjų ligų ir jų sukėlėjų valstybės informacinės sistemos (ULSVIS) 2020 m. duomenimis, Trakų rajone užsikrėtimo lytiškai plintančiomis infekcijomis (LPI) atvejų nebuvo registruota.

Trakų raj. savivaldybėje 2020 m. buvo registruota 6 kokliušo atvejai (11 proc. visų Vilniaus apskrityje registruotų atvejų).

Analizuojant atskiras savivaldybes Vilniaus apskrityje 2020 m. didžiausios naujagimių skiepavimo nuo tuberkuliozės aprėptys buvo Trakų rajono savivaldybėje, kur jos siekė 98,75 proc.

Trakų rajono savivaldybėje 2 metų vaikų skiepavimo nuo tymų, raudonukės ir epideminio parotito aprėptys nesiekė 95 proc.

Trakų rajono savivaldybėje 2020 m. buvo diagnozuota 12 asm. (36,88/10 000 gyv.) tuberkuliozės atv.

2020 m. daugiausiai Vilniaus apskrityje gyvūnų sužalojimų registruota Trakų r. gyventojams – 32,9 atv./10 000 gyv.

Šaltinis: Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Vilniaus departamento Užkrečiamųjų ligų valdymo skyrius.

IŠVADOS

Demografija ir socioekonominė situacija Trakų rajono savivaldybėje.

- Didėja vidutinis metinis gyventojų skaičius (2019 m.- 32 550 asm.; 2020 m.- 32 877 asm.);
- Didėja darbingo amžiaus gyventojų skaičius (2019 m.- 20 597 asm.; 2020 m.- 20 616 asm.);
- Mažėja vaisingo amžiaus moterų dalis % (2019 m.- 41,1 %; 2020 m.- 40,7%);
- Mažėja gimstamumas (gyvų gimusių sk.) (2019 m.- 336, 2020 m.- 268);
- Didėja gyventojų mirtingumas 1 000 gyv. (2019 m.- 14,3, 2020 m.- 15,2);
- Mažėja santuokų sk. 1 000 gyv. (2019 m.- 7,9, 2020 m.- 4,9);
- Mažėja ištuokų sk. 1 000 gyv. (2019 m.- 3,3, 2020 m.- 2,8);
- Didėja ilgalaikio nedarbo lygis, darbo jėgos% (2019 m.- 1,4%, 2020 m.- 2,3%);
- Didėja registruoto nedarbo lygis % (2019 m.- 6,5%, 2020 m.- 11 %);
- Didėja mokyklin. amžiaus vaikų, nesimokančių mokyklose, sk.1000 gyv. (2018 m.- 45, 2019 m.- 47,7);
- Mažėja nusikalstomų veikų, susijusių su narkotikais 100 000 gyv. (2019 m.- 49,2, 2020 m.- 48,2).

Sveikatos būklė Trakų rajono savivaldybėje.

- Mažėja ligotumas (A00-T98) 100 000 gyv. (2019 m.- 8126,9, 2020 m.- 7477,6) dėl:
infekcinių ir parazitinių ligų ((A00-B99);
žarnyno infekcinių ligų ((A00-A08);
tuberkuliozė (A15-A19);
vaistams atsparios TBC (A15-A19);
lytiškai plintančių ligų ((A50-A60);
psichikos ligų ((F00-F99);
kraujotakos sist. ligų (I00-I99);
kvėpavimo sist. ligų (J00-J99);
virškinimo sist. ligų (K09-K93);
traumų (S00-T98).
- Didėja ligotumas AIDS 10 000 gyv. (2019 m.- 1,2; 2020 m.- 1,5);
ligotumas ŽIV 10 000 gyv. (2019 m.- 1,2; 2020 m.- 1,5).
- Didėja mirtingumas 100 000 gyv. (2019 m.- 1425,5, 2020 m.-1520,8), dėl:
kraujotakos sist. ligų (I00-I99);
virškinimo sist. ligų (K00-K93);
tyčinio savęs žalojimo (X60-X84);
savižudybių (X60-X84);
nužudymų (X85-X-Y09);
narkotikų sąlygotų priežasčių 100 000 gyv. (2019 m.- 3,1; 2020 m.- 6,1)
Covid19 (U07-U07,2) – 2020 m.- 57,8/100 000 gyv.
- Mažėja mirtingumas 100 000 gyv. dėl:
infekcinių ligų (S00-B99);
navikų (C00-C96);
psichikos ligų (F00-F99);
kvėpavimo sist. ligų (J00-J99);
išorinių priežasčių (V00-Y98);
transporto įvykių (V00-V99);
alkoholio sąlygotų priežasčių 100 000 gyv. (2019 m.- 39,9; 2020 m.- 6,1).

Sveikatos priežiūros išteklių ir sveikatos priežiūros įstaigų veikla Trakų raj. savivaldybėje.

- Mažėja šeimos gydytojų sk. 10 000 gyv. (2018 m.- 4,9, 2019 m.- 4,6);
- Mažėja slaugytojų, tenkančių vienam gydytojui, sk. (2018 m.-1,9, 2019 m.- 1,7);
- Mažėja slaugytojų (įsk. akušerių) 10 000 gyv.(2018 m.- 35,6, 2019 m.- 32,3);
- Mažėja apsilankymų pas gydytojus sk. 1 gyv. (2019 m.- 7,1, 2020 m.- 4,6);
- Mažėja išvengiamų hospitalizacijų sk. 1000 gyv. (2019 m.-31,5, 2020 m.-19,9).

REKOMENDACIJOS

Politikos formuotojams.

- Siekti didinti Trakų raj. savivaldybės teritorijos gyventojų, užsiregistravusių Užimtumo tarnyboje, užimtumą, sudarant įsidarbinimo galimybes darbo neturintiems asmenims;
- Mažinti piniginės socialinės paramos gavėjų skaičių;
- Padidinti bedarbių galimybes susirasti nuolatinį darbą.
- Numatyti lėšų metų biudžete, planuojant steigti papildomas, gerai apmokamas med. personalo darbo vietas, siekiant didinti galimybę slaugytojoms, šeimos gydytojams, studentams įsidarbinti ASPĮ.
- Trakų raj. savivaldybėje optimizuoti NKK veiklą (Narkotikų kontrolės komisija), kurių veikla įtrauktų visų psichoaktyviųjų medžiagų kontrolę ir jų vartojimo prevenciją, rengti, vykdyti bei vertinti savivaldybėje vykdomas psichoaktyviųjų medžiagų kontrolės ir vartojimo prevencijos programas, jas skelbti savivaldybės interneto svetainėje bei sudaryti vietos gyventojams galimybę dalyvauti viešose psichoaktyviųjų medžiagų kontrolės ir prevencijos priemonių įgyvendinimo konsultacijose.
- Užtikrinti pakankamą vykdomų programų finansavimą, mažinant žmogiškųjų išteklių trūkumą.

Specialistams.

- Norint, kad taikomos savižudybių prevencijos programos būtų sėkmingos, skleisti atitinkamą informaciją ir didinti žmonių sąmoningumo lygį;
- Viešai skelbti informaciją dėl Emocinės programos vykdymo telefonu ir internetu;
- Siekiant užtikrinti efektyvią tuberkuliozės profilaktiką ir kontrolę, mažinti tuberkuliozės plitimą, bei kuo anksčiau išaiškinti užsikrėtusių vaikų skaičių ir pradėti gydymą, kasmet valstybės lėšomis turi būti atliekamas tuberkulino mėginys 7 metų amžiaus vaikams ir vaikams, priklausantiems rizikos grupėms;
- Inicijuoti skiepyti BCG vakcina vaikus kaip galima greičiau po gimimo;
- Suteikti žinių ir ugdyti sveikos gyvensenos įgūdžius (informacinė medžiaga, įskaitant garso ir vaizdo priemones, paskaita);
- Ugdyti tėvų ir vaikų tokius gebėjimus, kad ugdytiniai atpažintų ir suprastų ligos problemą, galėtų ją kontroliuoti ir būtų pajėgūs ją išspręsti; aktyviai dalyvauti sveikatos išsaugojimo procese;
- Asmens sveikatos priežiūros įstaigoms nuolat vykdyti informacijos sklaidą ir metodinių konsultacijų bendruomenės nariams teikimą, gerinti tuberkuliozės gydymo prieinamumą pacientams.
- Užtikrinti švietimo įstaigų tėvų informavimą apie vaikų bei rizikos grupių vaikų tikrinimą dėl tuberkuliozės (tuberkulino testas);
- Teikti švietimo įstaigos vadovams pasiūlymus dėl mokyklos aplinkos, sąlygų ir ugdymo proceso gerinimo, patalpų vėdinimo, užkrečiamųjų ligų epidemiologinės priežiūros priemonių įgyvendinimo.
- Specialistams teikti gyventojams žinių ne tik apie ligą, bet ir apie tai, kaip jos išvengti.

